

REFERATSAKER TIL FORMANNSKAPET 05.12.07

Møteinnkallinger:

1. Administrasjonsutvalget 06.12.07
2. Hovedutvalg for teknikk og miljø 06.12.07
3. Hovedutvalg for oppvekst og kultur 05.12.07
4. Hovedutvalg for helse og sosial 05.12.07

Avlyst:

5. Ås Eldreråd og Kommunalt råd for funksjonshemmede 04.12.07, jf. brev av 26.11.07

Utv.sak nr 63/07

**VALG AV LAGRETTEMEDLEMMER OG MEDDOMMERE VED
BORGARTING LAGMANSRETT OR PERIODEN 2008 - 2012**

Saksbehandler: Vibeke Berggård	Arkivnr: X42 &15	Saknr.: 07/2696
Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Formannskapet	63/07	05.12.2007
Formannskapet	/	
Kommunestyret	/	

Ordførers innstilling:

Som Lagrettemedlemmer og meddommere ved Borgarting lagmannsrett for perioden 1. mai 2008 – 1. januar 2013 velges 11 kvinner og 11 menn i henhold til vedlagte forslag.

Ordfører i Ås, 23.11.07

Johan Alnes

Tidligere politisk behandling:

E-post til formannskapet, gruppeledere m.fl. 26.10.07 fra ordfører med oversikt over regler og antall for meddommervalg 2008 – 2012. Vedlagt fulgte oppdaterte lister over meddommere inneværende periode, endringer i perioden og personer som har meldt interesse for å bli valgt i ny periode.

Avgjørelsesmyndighet: Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge: Formannskap, kommunestyre

Vedlegg som følger saken trykt:

1. (Forslag fremmes i formannskapets møte)
2. Oversikt over reglene vedr. valg og valgbarhet mv.
3. Brev av 22.06.07 fra Domstoladministrasjonen vedr. endrede bestemmelser om valg av lagrettemedlemmer og lekdommere til alminnelige domstoler, jf. lnr. 9635/07.

Vedlegg som ligger i saksmappen:

Brev av 19.07.07 fra Borgarting lagmannsrett
E-post m. vedlegg fra ordfører 26.10.07. (jf. 05/178-3 vedr. vedlegg)
Domstollovens kapittel 4

Utskrift av saken sendes til:

Valgte personer med vedlagt informasjonsbrev, jf. www.domstol.no
Elektronisk innrapportering til Domstoladministrasjonen i samsvar med brev av 20.09.07 fra Domstoladministrasjonen, jf. lnr. 13681/07.
Papirutskrift sende aktuell domstol på vanlig adresse.

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Etter domstoloven § 64 skal det ved hvert lagsogn være to utvalg av lagrettemedlemmer og meddommere, ett for kvinner og ett for menn. Utvalgene skal være like store. Medlemmene skal gjøre tjeneste som lagrettemedlemmer og meddommere i straffesaker for lagmannsretten og som meddommere i sivile saker. § 64 legger til grunn en forventning om at hvert medlem skal gjøre tjeneste i to saker pr. år i perioden. For Oslo lagsogn fastsettes det samlede antall til 625 kvinner og 625 menn. Av disse skal 11 kvinner og 11 menn velges av Ås kommune.

For øvrig vises det til vedlegg 2 med orientering om reglene ved valg av meddommere og lagrettemedlemmer, og til vedlegg 3 med Domstoladministrasjonens kommentarer til reglene.

**ORIENTERING OM REGLENE VED VALG AV MEDDOMMERE,
LAGRETTEMEDLEMMER OG JORDSKIFTEMEDDOMMERE**

Alle lovhenvvisninger her gjelder domstoloven (dl) kapittel 4 når ikke annet er sagt, understrekinger er egne. http://www.lovdata.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/usr/www/lovdata/all/nl-19150813-005.html&emne=domstollov*&&

Domstoloven er endret fra 01.07.07 når det gjelder flere viktige forhold vedrørende valg av lagrettemedlemmer og lekdommere ved de alminnelige domstolene. **De viktigste endringene er:**

- Krav til mest mulig allsidig sammensetning av utvalgene
- Valgperioden forskyves i forhold til kommunevalget
- Mer detaljerte personlige krav til valgbarhet
- Flere grupper utelukket på grunn av stilling
- Strengere krav til vandel
- Særskilte utvalg av fagkyndige meddommere faller bort.

Dette er nærmere kommentert i brev av 22.06.07 fra Domstoladministrasjonen, se vedlegg 3.

Det understrekes viktigheten av en balansert aldersfordeling, at alle samfunnslag blir representert og at det velges inn personer med ulik etnisk bakgrunn. Det må foretas en individuell vurdering av den enkelte kandidat, og påses at det velges personer som er skikket til vervet.

FREMDRIFTSPLAN FOR VALGENE

Oppfordring til allmennheten om forslag på kandidater legges på internett/annonseres, jf. dl § 67.

Formannskapet 5. desember 2007:

Forberedende valgmøte med påfølgende kunngjøring og offentlig ettersyn. Sjekk mot kriminalregisteret, jf. dl § 73.

Formannskapet 9. januar 2008:

Eventuelle fritak og suppleringer av formannskapets innstilling.

Kommunestyret 24. januar 2008:

Valg foretas.

REGLER VEDRØRENDE VALGENE

For kommende domstolsperiode gjelder følgende overgangsregler, jf. Lov om endringer i domstoloven mv. (valg og uttaking av lekdommere) lov av 15.06.07 nr 38, XIII:

Etter kommunestyrevalget høsten 2007 skal det nye kommunestyret selv velge forliksrådsmedlemmer innen 15. januar 2008 og medlemmer til utvalgene av lagrettemedlemmer og meddommere innen 15. februar 2008. Valgene gjelder for perioden 1. mai 2008 til 1. januar 2013. Valgene skal forberedes i samsvar med § 68.

Domstollovens valgeregler lyder:

§ 68. Formannskapet eller det faste utvalg kommunestyret har tildelt oppgaven, forbereder valget, avgjør begjæringer om fritak fra valg og avgir forslag til valg i samsvar med § 67. Forslaget legges ut til alminnelig ettersyn i minst to uker. I kunngjøringen om dette oppfordres enhver som har noe å innvende mot forslaget, om å melde det til kommunen innen en fastsatt frist.

Etter å ha avgjort innvendinger og fritaksbegjæringer som er kommet inn etter kunngjøringen som nevnt i første ledd siste punktum, velger kommunestyret selv det antallet medlemmer til hvert av utvalgene som er bestemt etter §§ 64 og 65.

Ingen kan velges til mer enn ett av utvalgene.

§ 67. Utvalgene av lagrettemedlemmer og meddommere skal ha en allsidig sammensetning, slik at de best mulig representerer alle deler av befolkningen. Kommunen skal oppfordre allmennheten til å foreslå kandidater til valget.

§ 69. Fortegnelse over de valgte lagrettemedlemmer og meddommere føres av kommunen. Fortegnelsene skal inneholde utvalgsmedlemmenes fulle navn, adresse, fødselsnummer, telefonnummer, yrke og stilling.

Gjenpart av fortegnelsene sendes vedkommende domstol. Domstoladministrasjonen kan gi nærmere forskrift om fortegnelsene.

REGLER OM FUNKSJONSTID, VALGBARHET, FRITAKSGRUNNER MV.

Funksjonstid: 1. mai 2008 til 1. januar 2013.

Vilkår for å kunne velges

§ 70. Den som velges, må ha tilstrekkelige norskkunnskaper, og for øvrig være personlig egnet til oppgaven.

I tillegg må vedkommende

1. være over 21 år og under 70 år, ved valgperiodens start,
2. ikke være fradømt stemmeretten i offentlige anliggender,
3. ikke være under offentlig gjeldsforhandling eller konkursbehandling eller i konkurskarantene,
4. stå innført i folkeregisteret som bosatt i kommunen på valgdagen, og
5. være statsborger i Norge eller et annet nordisk land, eller ha stått innført i folkeregisteret som bosatt i riket de tre siste år før valgdagen.

Utelukket fra valg

§ 71. Utelukket fra valg på grunn av stilling er:

1. Stortingets representanter og vararepresentanter,
2. statsrådets medlemmer, statssekretærer, statsrådenes personlige politiske rådgivere og ansatte ved Statsministerens kontor,
3. fylkesmenn og assisterende fylkesmenn,
4. utnevnte og konstituerte dommere og ansatte ved domstolene,
5. ansatte ved påtalemyndigheten, i politiet og kriminalomsorgen,

6. ansatte i Justisdepartementet, Politidirektoratet og Domstoladministrasjonen og dens styre,
7. ansatte og studenter ved Politihøgskolen og Fengselsskolen,
8. praktiserende advokater og advokatfullmektiger,
9. kommunens administrasjonssjef (medlemmene av kommunerådet i kommuner med et parlamentarisk styringssystem) og andre kommunale tjenestemenn som tar direkte del i forberedelsen eller gjennomføringen av valget.

§ 72. Utelukket fra valg på grunn av vandel er:

1. den som er idømt ubetinget fengselsstraff i mer enn ett år,
2. den som er idømt forvaring eller særreaksjoner etter straffeloven §§ 39 - 39 c,
3. den som er idømt ubetinget fengselsstraff i ett år eller mindre, og det ved valgperiodens start er mindre enn 15 år siden dommen var rettskraftig,
4. den som er idømt betinget fengselsstraff, og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden dommen var rettskraftig,
5. den som er idømt eller har vedtatt bøtestraff for et forhold som etter loven kan medføre fengsel i mer enn ett år, og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden dommen var rettskraftig eller vedtakelsen,
6. den som har fått betinget påtaleunntatelse eller domsutsettelse for et forhold som etter loven kan medføre fengsel i mer enn ett år, og det ved valgperiodens start er mindre enn 10 år siden avgjørelsen var rettskraftig.

Dom på samfunnsstraff medfører utelukkelse etter første ledd nr. 1 eller 3, avhengig av lengden av den subsidiære fengselsstraffen. Ved delvis betinget fengselsstraff vurderes hver del for seg etter første ledd.

Vandelskontroll m.m.

§ 73. Kommunen skal kontrollere at ingen velges i strid med §§ 70-72.

Fritak

§ 74. En person kan kreve seg fritatt fra valg dersom helsetilstand eller andre særlige grunner tilsier det, eller vedkommende har vært medlem av et utvalg av lagrette-medlemmer eller meddommere i to perioder tidligere.

Avgjørelse om fritak treffes av kommunen.

§ 75. De fritak for å overta ombud som er gitt i andre lover, gjelder ikke for vervet som lagrettemedlem eller meddommer.

§ 76. Når et utvalgsmedlem dør eller flytter fra kommunen, skal kommunens administrasjonssjef slette vedkommende fra utvalget. Det samme gjelder dersom vedkommende ikke oppfyller valgbarhetsvilkårene etter §§ 70-72. Når et medlem av utvalgene til lagmannsretten har flyttet til en annen kommune i lagsognet, overføres vedkommende til fortegnelsen for den nye kommunen.

Den som er kommet i en situasjon som nevnt i § 74 første ledd, kan kreve seg slettet fra utvalget.

Den som mener seg urettmessig innført eller ikke innført i et utvalg, eller som mener seg urettmessig slettet eller nektet slettet fra et utvalg, kan påklage avgjørelsen

til den domstolen som fortegnelsen gjelder. Domstolen treffer sin avgjørelse ved kjennelse.

Endelig beslutning om sletting etter paragrafen her meddeles domstolen uten opphold.

Krav til jordskiftemeddommere:

I tillegg til reglene i domstoloven gjelder følgende:

Det bør velges medlemmer med ulik bakgrunn og alder. Hvert kjønn skal være representert med minst 40 % av medlemmene, jf likestillingsloven § 21.

Jordskiftelovens § 8 lyder:

I kvar kommune skal det vere eit særskilt utval for jordskiftesaker. Dei som er med i utvalet skal vere kunnige i saker jordskifteretten til vanleg har i kommunen.

Jordskifterettsleiaren fastset kor mange det skal vere i utvalet for kvar kommune.

Utvalet kjem i stand etter reglane i lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene om val av meddommarar. Lagrettemedlemer og meddommarar er ikkje fritekne for val til jordskifteutvalet.

ANTALL SOM SKAL VELGES, SAMMENSETNING

Ås kommune skal velge:

- 11 kvinner og 11 menn til Borgarting lagmannsrett
- 30 kvinner og 30 menn til Follo Tingrett
- 16 personer (minst 40 % av hvert kjønn) til Akershus og Oslo jordskifterett

Ingen kan sitte i både lagmannsrett og tingrett, men hver av gruppene kan også sitte i jordskifteretten.

Ås, 26.11.07

Vibeke Berggård
Førstekonsulent, Politisk sekretariat

Alle landets kommuner

Deres ref

Vår ref.
200700389-5

Saksbehandler
Terje Karterud
73 56 70 52

Dato
22.06.2007

Endrede bestemmelser om valg av lagrettemedlemmer og lekdommere til de alminnelige domstoler

1. Innledning

Domstolloven er ved endringslov av 15. juni 2007 nr 38 endret når det gjelder flere viktige spørsmål om valg av lagrettemedlemmer og lekdommere ved de alminnelige domstolene. Endringene trer i kraft 1. juli 2007. Viktig bakgrunnsmateriale om lovendringene finnes i NOU 2002: 11 Dømmes av likemenn og i Ot.prp.nr.22 (2006-2007). Fullstendig ny lovttekst følger vedlagt.

For de valgene som skal gjøres nå, er det gitt overgangsregler. Disse innebærer at kommunene etter førstkommande kommunevalg skal velge lekdommere i henhold til de "gamle" fristene, dvs. 15. februar 2008. Valgperioden for de som velges da blir noe lenger enn fire år, siden utvalgene skal være i funksjon fra 1. mai 2008 til 1. januar 2013.

2. De viktigste endringene

De viktigste endringene er som følger:

- Krav til mest mulig allsidig sammensetning av utvalgene
- Valgperioden forskyves i forhold til kommunevalget
- Mer detaljerte personlige krav til valgbarhet
- Flere grupper utelukket på grunn av stilling
- Strengere krav til vandel
- Særskilte utvalg av fagkyndige meddommere faller bort

På www.domstol.no vil det i løpct av høsten bli lagt ut informasjon for meddommere som blir valgt vinteren 2007/2008 og som skal tre i funksjon 1. mai 2008. Denne informasjonen kan brukes overfor potensielle kandidater. Vi gjør oppmerksom på at informasjon om de gamle bestemmelsene som gjelder for dagens utvalg, fortsatt vil bli liggende ute så lenge utvalgene er i funksjon, slik at man må være nøye når man henter ut informasjonen.

3. Antall medlemmer i de ulike utvalgene

Det er fortsatt domstolleder som bestemmer antallet medlemmer i utvalgene, og som fordeler dette antallet mellom kommunene. Utgangspunktet blir nå at hvert utvalgsmedlem skal gjøre tjeneste i *to saker per år*. Dette innebærer at lagrettemedlemmer og meddommere må regne med å gjøre tjeneste noe hyppigere enn i dag. Behovet for lagrettemedlemmer/meddommere kan derfor bli mindre enn tidligere. Tidspunktet for når domstolleder skal underrette kommunen om fordelingen på kommuner er ved valgene nå som tidligere, dvs. *innen utgangen av august 2007*, jf. overgangsreglene. Senere blir fristen 1. juli det året valget foretas, dvs. året etter kommunevalget (domstoloven §§ 64 og 65).

4. Krav til den som skal velges

Kravene er nedfelt i domstoloven §§ 70-72 og består av følgende elementer:

- 1) Generelle krav
- 2) Personer utelukket på grunn av stilling
- 3) Personer utelukket på grunn avandel

4.1 Generelle krav

Norskkunnskaper

Kravet til "tilstrekkelige norskkunnskaper" i § 70 innebærer at den som velges, må kunne forstå norsk tale og tekst og selv uttrykke seg på norsk. Innholdet i kravet til norskkunnskaper er det samme som etter tidligere § 76 første ledd.

Personlig egnethet

Med "personlig egnet til oppgaven" menes at vedkommende må kunne følge forhandlingene i retten, forstå de problemstillingene saken reiser, ta stilling til problemstillingene og gi uttrykk for sin mening. Den som velges, må også forstå betydningen av å følge opp innkallinger, og kunne innrette seg etter regler for når det kan stilles spørsmål mv.

Aldersgrenser

Domstoloven § 70 annet ledd inneholder andre alminnelige krav til den som skal kunne velges som lagrettemedlem og meddommer. Annet ledd nr. 1 innebærer at den *nedre* aldersgrensen for å kunne velges *heves fra 18 til 21 år*, og at det innføres en *øvre* aldersgrense på *70 år*. Begge grensene gjelder alder ved valgperiodens *start*, denne gang 1. mai 2008.

Stemmerett mv.

§ 70 annet ledd nr. 2, 4 og 5 har regler om fradømmelse av stemmerett, innføring i folkeregisteret og statsborgerskap. Reglene er nye i domstoloven, men fulgte tidligere av kravet om valgbarhet til kommunale valg.

Økonomiske forhold

§ 70 annet ledd nr. 3 om gjeldsforhandling, konkursbehandling og konkursskarantene er ny, og avløser det tidligere kravet til vederheftighet. Kravet gjelder *både* på valgtidspunktet og gjennom valgperioden. Gjeldsforhandlinger, konkursbehandling eller konkursskarantene som er avsluttet før valget, hindrer ikke valg.

4.2 Utelukkelse på grunn av stilling

Reglene om at innehavere av visse stillinger ikke kan velges finnes nå i domstoloven § 71, og omfatter nå flere typer stillinger enn tidligere. Visse politiske stillinger som nå omfattes er

- statssekretærer,
- statsrådenes personlige politiske rådgivere og
- ansatte ved Statsministerens kontor.

At fylkesmenn og assisterende fylkesmenn ikke kan velges (nr. 3), fulgte tidligere av kravet om valgbarhet ved kommunale valg jf. valgloven § 3-3.

Utelukket er videre ikke bare embetsmenn i dømmende stilling, men også

- konstituerte dommere,
- utnevnte dommere og
- ansatte ved domstolene (nr. 4). Regelen omfatter alle ansatte, uavhengig av om vedkommende deltar i behandlingen av enkeltsaker.

Etter nr. 5 er alle ansatte i påtalemyndigheten, politiet og kriminalomsorgen utelukket, og etter nr. 6 alle ansatte i Justisdepartementet, Politidirektoratet og Domstoladministrasjonen. Det samme gjelder personer i styret for Domstoladministrasjonen. Nr. 7 utelukker ansatte og studenter ved Politihøgskolen og Fængselsskolen, uavhengig av arbeidets art og om vedkommende tar del i praktisk politi- og fængselsarbeid.

Prester og forstandere i registrerte trossamfunn er ikke lenger utelukket, mens både praktiserende advokater og advokatfullmektiger er utelukket (nr. 8).

Ny er regelen i nr. 9 om utelukkelse av kommunens administrasjonssjef eller kommunerådets medlemmer i kommuner som er organisert i samsvar med kommuneloven kapittel 3, og kommunale tjenestemenn som tar direkte del i forberedelsen eller gjennomføringen av valget. Bestemmelsen er ikke fullt ut samsvarende med oppregningen i valgloven § 3-3 om hvem som er utelukket til valg til fylkestinget og kommunestyret. Den utelukker fra valg i den kommunen vedkommende er ansatt, eventuelt utnevnt i, ikke fra tilsvarende valg i andre kommuner forutsatt at vedkommende fyller valgbarhetskravene der. Uttrykket "tar direkte del i" gjelder alle typer arbeid, også utførelse av teknisk pregede oppgaver.

4.3 Utelukkelse på grunn av vandel

Strengere krav til vandel

Det har skjedd en betydelig utvidelse av reglene om utelukkelse på grunn av idømt straff. Det er ikke bare straffens art, men også straffens lengde som er av betydning for hvor lenge en person er utelukket. Reglene finnes nå i domstoloven § 72.

Ubetinget fengsel i mer enn ett år

Etter § 72 første ledd nr. 1 skal idømt fængselsstraff i mer enn ett år medføre varig utelukkelse.

Forvaring eller særreaksjon

Det samme gjelder etter nr. 2 den som er idømt forvaring eller særreaksjon etter straffeloven §§ 39-39c. En "særreaksjon" er f.eks dom på overføring til tvungen omsorg eller tvungen psykisk helsevern.

Ubetinget fengsel i inntil ett år

Den som er idømt ubetinget frihetsstraff i inntil ett år er utelukket i 15 år, regnet fra når dommen var rettskraftig (nr. 3).

Betinget fengsel

Den som er idømt betinget frihetsstraff uansett straffens lengde er utelukket i 10 år, regnet fra når dommen var rettskraftig (nr. 4).

Bøtestraff

Når det fastsettes bøtestraff, er det den generelle strafferammen for det forhold boten gjelder som er avgjørende (nr. 5). Bøtestraff for forhold med en strafferamme på *mer enn ett år* skal medføre utelukkelse. Det er altså verken botens størrelse eller den subsidiære fengselsstraffen som avgjør valgbarheten. Bøtestraff har betydning enten den er idømt i retten eller vedkommende har vedtatt et forelegg. Forenklede forelegg omfattes ikke.

Betinget påtaleunntatelse og domsutsettelse

Også betinget påtaleunntatelse og domsutsettelse medfører utelukkelse, dersom det straffbare forholdet har en strafferamme på mer enn ett år (nr. 6). Domsutsettelse betyr at retten har avsagt dom på straffeskyld, men har unnlatt i idømme straff.

Samfunnsstraff

Samfunnsstraff er en ubetinget reaksjon, og skal etter § 72 annet ledd medføre utelukkelse i samsvar med enten nr. 1 eller 3 i første ledd, avhengig av lengden av den subsidiære fengselsstraffen.

Siktelse

En siktelse for et straffbart forhold medfører ikke utelukkelse fra *valg*. En siktelse som ikke har ført til et forelegg, skal imidlertid medføre *forbigående ved trekningen* til den enkelte sak, jf. § 91 første ledd bokstav c.

5. Kontroll med at kandidatene tilfredsstiller kravene

Kommunen plikter å kontrollere at kandidatene til valget av lagrettemedlemmer og meddommere oppfyller vilkårene etter §§ 70-72, jf. § 73. I praksis vil den nødvendige informasjonen måtte innhentes dels gjennom kontakt med den enkelte kandidat og dels ved forespørsel til strafferegisteret eller politiet. Ved henvendelser om vandel bør kommunene legge vekt på at det ikke skal innhentes mer informasjon enn det som er nødvendig for å avklare forholdet til kravene etter § 72.

Kommunene har også ansvar for å reagere om man i valgperioden blir kjent med at det har inntrådt forhold som gjør at et utvalgsmedlem ikke lenger er valgbar, herunder kontroll med vandel. Dersom noen av utvalgsmedlemmene kommer i en situasjon som nevnt i §§ 70-72, skal kommunen slette vedkommende fra utvalget, jf. § 76 første ledd.

6. Prosedyrer ved gjennomføringen av valget

Domstolloven § 67 stiller krav til sammensetningen av hvert av utvalgene av lagrettemedlemmer og meddommere til både lagmannsretten og tingretten. Bestemmelsen

innebærer at kommunen må ta hensyn til blant annet alder, etnisk bakgrunn og kultur, og sørge for at sammensetningen av utvalgene så langt mulig blir i samsvar med befolkningen i kommunen. Kommunens vedtak vil som andre kommunale vedtak være gjenstand for lovlighetskontroll etter kommuneloven § 59.

Domstolloven § 67 slår fast at kommunene skal oppfordre allmennheten til å foreslå kandidater. Oppfordringen kan komme til uttrykk på forskjellige måter, eksempelvis gjennom annonser i lokalpressen, på kommunens hjemmesider på internett eller ved oppslag på steder der allmennheten ferdes.

Bortsett fra at allmennheten skal oppfordres til å foreslå kandidater er det opp til kommunene hvordan de vil finne frem til dem som skal velges. Regelen om at kommunene skal legge manntallet over dem som hadde stemmerett ved kommunevalget til grunn for valget til utvalgene, videreføres ikke, idet kommunene – innenfor reglene om valgbarhet – skal stå fritt med hensyn til hvem som velges. Siden vervet er en borgerplikt, er det i prinsippet ikke nødvendig å spørre kandidatene om de er villige til å ta valg. Men for å unngå store mengder fritakssøknader, er det i praksis behov for en viss forhåndskontakt.

Domstolloven § 68 angir ikke en eksplisitt frist for når formannskapet eller det faste utvalget skal ha forberedt valget. Indirekte ligger det en frist i at formannskapets eller utvalgets forslag til valg skal legges ut til alminnelig ettersyn i minst to uker før kommunestyrets valg.

Selve valget, som etter annet ledd skal foretas av kommunestyret selv, reguleres av kommunelovens regler om valg, som gir anledning til forholdstallsvalg. Reglene om rekkefølgen for valgene videreføres ikke, slik at det er opp til kommunestyret hvilke utvalg som velges først, men ingen kan velges til mer enn ett av utvalgene, jf. § 68. Man kan altså ikke velge samme person til å stå i utvalgene får både tingrett og lagmannsrett.

Ordningen med valg av særskilte utvalg av fagkyndige meddommere i medhold av domstolloven er opphevet, slik at domstolene skal oppnevne fagkyndige meddommere i den enkelte sak uavhengig av et bestemt utvalg.

7. Fortegnelsen over lagrettemedlemmer/meddommere

Listen skal inneholde følgende elementer:

- Fullt navn
- Adresse
- Fødselsnummer
- Telefonnummer
- Yrke
- Stilling

Listen over opplysninger som skal gis er noe utvidet ved at det skal opplyses om yrke og stilling også for meddommere til tingretten.

8. Søknad om fritak

Ordningen med automatisk rett til fritak for visse yrkesgrupper og for alle som har fylt 65 år er opphevet og erstattet med en generell regel om rett til fritak

"dersom helsetilstand eller andre særlige grunner tilsier det, eller vedkommende har vært medlem av et utvalg av lagrettemedlemmer eller meddommere i to perioder tidligere" (§ 74).

Yrkesmessige og økonomiske forhold vil kunne utgjøre en "særlig grunn", og fortsatt gi grunnlag for fritak. Bestemmelsen innebærer ikke noen justering i forhold til hvor mye som skal til for å oppnå fritak.

I kombinasjon med andre forhold vil høy alder fortsatt kunne gi grunnlag for fritak, men nå etter den generelle regelen i § 74 første ledd.

Det er kommunen som treffer avgjørelse om fritak. Avgjørelsen er enkeltvedtak, og en avgjørelse om at det ikke gis fritak vil kunne påklages etter de alminnelige reglene om klage over kommunale vedtak.

Vi kommer tilbake med mer informasjon dersom det kommer endrede overgangsregler av betydning for kommunenes valg.

Dette brevet sendes kun pr e-post

Med hilsen

Willy Nesset
Avdelingsdirektør (sign)

Terje Karterud
Rådgiver (sign)

Utv.sak nr 64/07

VALG AV MEDDOMMERE VED FOLLO TINGRETT FOR PERIODEN 2008 -2012

Saksbehandler: Vibeke Berggård	Arkivnr: X42 &15	Saknr.: 07/2699
Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Formannskapet	64/07	05.12.2007
Formannskapet	/	
Kommunestyret	/	

Ordførers innstilling:

Som meddommere ved Follo Tingrett for perioden 1. mai 2008 – 1. januar 2013 velges 30 kvinner og 30 menn i henhold til vedlagte forslag.

Ordfører i Ås, 26.11.07

Johan Alnes

Tidligere politisk behandling:

E-post til formannskapet, gruppeledere m.fl. 26.10.07 fra ordfører med oversikt over regler og antall for meddommervalg 2008 – 2012. Vedlagt fulgte oppdaterte lister over meddommere inneværende periode, endringer i perioden og personer som har meldt interesse for å bli valgt i ny periode.

Avgjørelsesmyndighet: Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge: Formannskap, kommunestyre

Vedlegg som følger saken trykt: (vedlegg 2 og 3 er trykt i sak om valg til lagmannsretten)

1. (Forslag fremmes i formannskapets møte)
2. Oversikt over reglene vedr. valg og valgbarhet mv.
3. Brev av 22.06.07 fra Domstoladministrasjonen vedr. endrede bestemmelser om valg av lagrettemedlemmer og lekdommere til alminnelige domstoler, jf. Inr. 9635/07.

Vedlegg som ligger i saksmappen:

Brev av 16.10.07 og 21.09.07 fra Follo Tingrett
E-post m. vedlegg fra ordfører 26.10.07. (jf. 05/178-3 vedr. vedlegg)
Domstollovens kapittel 4

Utskrift av saken sendes til:

Valgte personer med vedlagt informasjonsbrev, jf. www.domstol.no
Elektronisk innrapportering til Domstoladministrasjonen i samsvar med brev av 20.09.07 fra Domstoladministrasjonen, jf. Inr. 13681/07.
Papirutskrift sende aktuell domstol på vanlig adresse.

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

I hvert domssogn skal det for tingrettssaker være to utvalg av meddommere, ett for kvinner og ett for menn, jf. domstoloven § 65. Det legges til grunn en forventning om at hvert medlem skal gjøre tjeneste i to saker pr. år i perioden.

Follo tingrett har etter henstilling fra enkelte kommuner revurdert antallet meddommere, jf. brev av 16.10.07. Ås kommune skal etter dette oppnevne 30 kvinner og 30 menn.

For øvrig vises det til vedlegg 2 med orientering om reglene ved valg av meddommere, og til vedlegg 3 med Domstoladministrasjonens kommentarer til reglene.

Utv.sak nr 65/07

**VALG AV JORSKIFTEMEDDOMMERE TIL JORDSKIFTEUTVALGET
FOR PERIODEN 2008 - 2012**

Saksbehandler: Vibeke Berggård	Arkivnr: X42 &15	Saknr.: 07/2702
Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Formannskapet	65/07	05.12.2007
Formannskapet	/	
Kommunestyret	/	

Ordførers innstilling:

Som jordskiftemeddommere til jordskifteutvalget for perioden 1. mai 2008 – 1. januar 2013 velges 16 personer i henhold til vedlagte forslag.

Ordfører i Ås, 26.11.07

Johan Alnes

Tidligere politisk behandling:

E-post til formannskapet, gruppeledere m.fl. 26.10.07 fra ordfører med oversikt over regler og antall for meddommervalg 2008 – 2012. Vedlagt fulgte oppdaterte lister over meddommere inneværende periode, endringer i perioden og personer som har meldt interesse for å bli valgt i ny periode.

Avgjørelsesmyndighet: Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge: Formannskap, kommunestyre

Vedlegg som følger saken trykt: (vedlegg 2 og 3 er trykt i sak om valg til lagmannsretten)

1. (Forslag fremmes i formannskapets møte)
2. Oversikt over reglene vedr. valg og valgbarhet mv.
3. Brev av 22.06.07 fra Domstoladministrasjonen vedr. endrede bestemmelser om valg av lagrettemedlemmer og lekdommere til alminnelige domstoler, jf. lnr. 9635/07.

Vedlegg som ligger i saksmappen:

Brev av 24.10.07 fra Akershus og Oslo jordskifterett.
E-post m. vedlegg fra ordfører 26.10.07. (jf. 05/178-3 vedr. vedlegg)
Domstollovens kapittel 4

Utskrift av saken sendes til:

Valgte personer med vedlagt informasjonsbrev, jf. www.domstol.no
Elektronisk innrapportering til Domstoladministrasjonen i samsvar med brev av 20.09.07 fra Domstoladministrasjonen, jf. lnr. 13681/07.
Papirutskrift sende aktuell domstol på vanlig adresse.

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

I følge jordskifteloven § 8 skal hver kommune ha et særskilt utvalg for jordskifte-meddommere. De som velges skal være kyndige i de saker som jordskifteretten vanligvis behandler i kommunen. Det bør velges medlemmer med forskjellig bakgrunn og alder. Hvert kjønn skal i hht. likestillingsloven § 21 være representert med minst 40 % av medlemmene. Lagrettemedlemmer og øvrige meddommere er ikke fritatt for valg til jordskifteutvalget.

Jordskifterettslederen har fastsatt at antallet medlemmer i meddommerutvalget i Akershus og Oslo skal være på 16 personer i hver kommune.

Domstollovens regler gjelder også for utvalg av jordskiftemeddommere.

Det vises til vedlegg 2 med orientering om reglene ved valg av meddommere, og til vedlegg 3 med Domstoladministrasjonens kommentarer til reglene.

Utv.sak nr 66/07

EIENDOMSSKATT PÅ VERK OG BRUK - VEDTEKTER

Saksbehandler: Mikal Johansen	Arkivnr: 232	Saknr.: 07/2711
Utvalg	Utv.sak nr	Møtedato
Formannskapet Kommunestyret	66/07	05.12.2007

Rådmannens innstilling:

Vedlagte forslag til eiendomskattevedtekter vedtas.

Rådmannen i Ås, 28.11.07

Per A. Kierulf

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet
Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

Forslag til eiendomsskattevedtekter

Vedlegg som ligger i saksmappen:

Ingen

Utskrift av saken sendes til:

Økonomisjef
Revisor

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Kommunestyret vedtok i k-sak 71/06 å skrive ut eiendomsskatt på verk og bruk i Ås kommune fra og med skatteåret 2007. Av ulike årsaker kom man for sent i gang til at eiendomsskatten kunne skrives ut i år. Rådmannen har forholdt seg til vedtak i k-sak 71/06 inntil nytt vedtak i saken foreligger, og har i foreløpig versjon av Handlingsprogram med økonomiplan 2008-2011 lagt det opp til at eiendomsskatt på verk og bruk skal skrives ut fra 2008.

Formålet med denne saken er todelt:

- Informasjon om hva ordningen innebærer ut fra spørsmål fra politisk hold i fjor og i år.
- Fastsettelse av eiendomsskattevedtekter

Informasjon om ordningen

På side 13 i Handlingsprogrammet står følgende om eiendomsskatt på verk og bruk:

”Ordningen innebærer en skattlegging av produksjonsbedrifter, ikke næringslivet generelt. (...) Dersom forutsetningene i Ås kommune er tilsvarende dem i Vestby vil en innføring av eiendomsskatt i hovedsak medføre en skattlegging av bedrifter innen strøm og tele. Det er lagt til grunn at ordningen trer i kraft fra og med 2008 og at den fases inn i løpet av fire år. For 2008 vil det gi en merinntekt på 0,6 mill. kroner, og en etableringskostnad på 0,15 mill. kroner. Det er videre lagt til grunn en økning av inntektene med 0,6 mill. kroner pr. år. Fra og med 2011 vil ordningen gi full effekt og medføre en inntekt på 2,4 mill. kroner pr. år.”

Det er altså lagt til grunn en innføring av eiendomsskatt på verk og bruk, men ikke for boliger. I 2006 hadde 270 av 431 kommuner eiendomsskatt på verk og bruk. Av disse hadde 137 kun eiendomsskatt på verk og bruk mens 133 også hadde eiendomsskatt på boliger. I Akershus var det seks kommuner med eiendomsskatt på verk og bruk: Vestby, Nesodden, Sørum, Lørenskog, Nittedal og Skedsmo. De to sistnevnte hadde også eiendomsskatt på boliger.

Eiendomsskatten inngår ikke i inntektsutjevningen for kommunene etter gjeldende regler. Rådmannen er heller ikke kjent med at det planlegges en slik kobling. Sørheimutvalget som nylig har levert sin rapport om forslag til forbedring av overføringssystemet for kommunene har ikke vurdert eiendomsskatt i forhold til inntektsutjevningen.

Slik vi har forstått det omfatter ordningen i Vestby utenom strøm og tele ett pukkverk, én mølle, ett stort hønseri og to andre produksjonsbedrifter. Det er utarbeidet et foreløpig liste over mulige objekter. Listen må betraktes som et uferdig grunnlagsdokument og må gjennomgås sammen med ekstern konsulent før man kan si noe nærmere om antall objekter i Ås, men antall objekter ser ut til å være minst like mange i Ås som i Vestby. Et eventuelt framtidig fjernvarmeanlegg ser ut til å kunne bli omfattet av ordningen.

Fastsettelse av eiendomsskattevedtekter

Som et ledd i forberedelsene til utskrivelsen av eiendomsskatt på verk og bruk har rådmannen engasjert ekstern konsulent. Dette har vært nødvendig for å sikre at man får tilstrekkelig tid å gjøre de nødvendige forberedelser. Konsulenten har i denne forbindelse gjort rådmannen oppmerksom på at kommunestyret bør vedta vedtekter for forvaltning av eiendomsskatten.

Kommunenes Sentralforbund eiendomsskatteforum har laget standardvedtekter som det er tatt utgangspunkt i, jf. vedlegg. De fleste av bestemmelsene i vedtektene er det allerede tatt stilling til i forbindelse med behandling, jf. k-sak 75/06 om valg av takstnemnder m.m. Rådmannen anbefaler likevel at vedtekter vedtas da de sammenstiller bestemmelser som er sentrale ved utskriving av eiendomsskatt.

Rådmannen gjør oppmerksom på at det i vedtektene er lagt opp til at besiktigelsesmenn drar ut på befarings sammen med eiendomsskattekontoret, ikke takstnemnden. Dette tilsvarer det Vestby har gjort i sitt arbeid. Alternativet er at takstnemnden drar ut på befarings.

FORSLAG TIL EIENDOMSSKATTEVEDTEKTER

KAP. I – SAKKYNDIG TAKSTNEMND

§ 1-1 I medhold av byskatteloven §§ 4 og 5 jf eiendomsskatteloven § 33 velger kommunestyret én sakkyndig nemnd og en sakkyndig ankenemnd til å verdsette eiendommer i Ås kommune på bakgrunn av forslag fra engasjerte besiktigelsesmenn.

Den sakkyndige nemnd skal bestå av tre medlemmer (leder, nestleder og ett medlem). I tillegg velges tre varamedlemmer.

Den sakkyndige ankenemnd skal bestå av tre medlemmer¹ (leder, nestleder og ett medlem). I tillegg velges tre varamedlemmer.

Kommunestyret velger leder og nestleder for hver sakkyndig nemnd og ankenemnd.

Valgperioden følger kommunevalgperioden.

§ 1-2 Valgbarhet, inhabilitet og møteplikt²

Valgbare og pliktige til å motta valg som medlem av sakkyndig nemnd eller ankenemnd, er de som er pliktige til å motta valg til kommunestyret.

Et medlem er inhabil til å delta i taksten når medlemmet

- a) selv er eier, panthaver eller leieboer til eiendommen,
- b) er i slekt eller i svogerskap med en som nevnt under a) i opp- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søsken,
- c) er eller har vært gift, partner eller forlovet med, eller er fosterfar eller fostermor eller er fosterbarn til eier,
- d) er verge for en person som nevnt under a),
- e) er styrer eller medlem av styret for et selskap, en forening, Sparebank, stiftelse eller offentlig innretning som er eier, panthaver eller leieboer til eiendommen,
- f) er medlem av formannskapet.

Likedan er et medlem inhabil når andre særegne omstendigheter foreligger som er egnet til å svekke tilliten til vedkommende medlems upartiskhet.

Nemnda treffer selv avgjørelse om hvorvidt et medlem er inhabil.

¹ Kommunestyret kan fastsette at den sakkyndige ankenemnd skal ha flere enn tre medlemmer, men dette er ikke et krav etter loven.

² I stedet for § 1-2 kan kommunen velge å innta en henvisning til forvaltningsloven § 6.

- § 1-3 Medlemmer av den sakkyndige nemnd og sakkyndig ankenemnd plikter å stille til alle møter i de respektive nemnder, med mindre det foreligger lovlig forfall.
- § 1-4 Sakkyndige.³
Nemndene kan be eiendomsskattekontoret tilkalle sakkyndig hjelp til å avgi veiledende uttalelser på det bygningstekniske, industrielle, maskintekniske, juridiske eller andre områder når dette anses nødvendig.

De sakkyndige deltar ikke i selve takseringen og har ingen stemmerett.

KAP. II – FORBEREDELSE AV TAKSERINGEN

- § 2-1 Økonomiavdelingen fungerer som eiendomsskattekontor. Det påligger eiendomsskattekontoret å sørge for alt administrativt og kontormessig arbeid for den sakkyndige nemnd og ankenemnd.
- § 2-2 Eiendomsskattekontoret utarbeider en liste over eiendommer som den sakkyndige nemnd inviteres til å vurdere. Listen skal også inneholde eiendommer som skal unntas eller kan fritas fritas for eiendomsskatt, jf eiendomsskatteoven §§ 5 og 7. Det bør etableres en egen liste over verk og bruk.
- § 2-3 Eiendomsskattekontoret forbereder takseringen ved å innhente tilgjengelig informasjon om den enkelte eiendom. Eiendomsskattekontoret kan be eieren utlevere opplysninger av betydning for taksten.
- § 2-4 Eiendomsskattekontoret engasjerer besiktigelsesmenn i samråd med den sakkyndige takstnemnd. Hver besiktigelsesmann anvises et takstdistrikt eller liste over verk og bruk.

KAP. III - GJENNOMFØRING AV TAKSERINGEN

- § 3-1 Det påligger lederen av den sakkyndige nemnd, i samarbeid med eiendomsskattekontoret å planlegge og lede arbeidet med takseringen. Eiendomsskattekontorets leder innkalles til alle møter i takstnemnda/takstenemndene.
- Eiendomsskattekontoret berammer takstene i samråd med den sakkyndige nemnd og besiktigelsen i samråd med besiktigelsesmennene.
- § 3-2 Før den alminnelige taksering påbegynnes, drøfter den sakkyndige nemnd alminnelige retningslinjer for takseringen for å sikre størst mulig ensartethet i vurderingen.
- Den sakkyndige nemnd skal foreta prøvetaksering for å fastsette prisnivået for takseringen.

³ Når taksering skjer ved sakkyndig nemnd kan det oppnevnes besiktigelsesmenn med sakkyndig kompetanse til å verdsette spesielle typer eiendommer. Hvor det er behov for kompetanse utover dette (for eksempel advokatbistand), kan slike engasjeres iht. § 1-4.

Den sakkyndige nemnd kan vedta sjabloner til bruk i takseringen. Sjablonene skal være et hjelpemiddel for å komme fram til eiendommenes omsetningsverdi, og skal ta høyde for at eiendommenes beskaffenhet, anvendelighet og beliggenhet kan virke inn på verdien.

Det skal føres protokoll over forhandlingene i den sakkyndige nemnd.

§ 3-3 Den sakkyndige nemnd er i samarbeid med eiendomsskattekontoret ansvarlig for å gi besiktigelsesmennene informasjon og veiledning om praktiseringen av de alminnelige retningslinjene. Prøvetaksering bør finne sted med så vel nemnda som besiktigelsesmennene til stede for å sikre likeartet praksis.

§ 3-4 Eiendommens eier bør varsles om at takst skal holdes. Eiendomsskattekontoret fastsetter frist for varsel.

§ 3-5 Eiendommene skal i alle tilfelle besiktiges av en besiktigelsesmann. I forbindelse med befaringen utarbeider besiktigelsesmennene forslag til takst.

Forslag til takst bør inneholde grunnlagsdata og prinsippene for verdsettelsen. Ved taksering av antatte verk og bruk bør takstforslaget også inneholde de opplysninger som er nødvendige for at den sakkyndige nemnd skal kunne ta stilling til om eiendommen kvalifiserer som verk og bruk og hvilke maskiner og tilbehør som skal medtas i taksten.

§ 3-6 Den sakkyndige nemnda fastsetter i møte takstene på bakgrunn av de forslag som er utarbeidet av besiktigelsesmennene.

Den sakkyndige nemnd tar i forbindelse med fastsettelsen av taksten stilling til om den enkelte eiendom skal beskattes som verk og bruk, samt hvilket tilbehør og ting som skal inngå i taksten, jf eiendomsskatteloven § 4 tredje og fjerde punkt, og hvilke eiendommer som skal unntas fra eiendomsskatt etter eiendomsskatteloven § 5.

Det bør utarbeides særskilt forslag for grunn og bygning hvis de eies av forskjellige skattytere.

Besiktigelsesmennene deltar ikke i den sakkyndige nemnds fastsettelse av taksten.

§ 3-7 Takstprotokollen må inneholde opplysninger om når takst er avholdt, hvilken eiendom det gjelder, og takstsummen. Videre bør den kort angi hva som inngår i taksten og hvilke verdsettelsesprinsipper som er anvendt. Alternativt kan disse opplysninger gis ved en henvisning til besiktigelsesmannens takstforslag. Takstprotokollen skal undertegnes ved avslutningen av hvert møte.

KAP. IV - OMTAKSERING OG SÆRSKILT TAKSERING

§ 4-1 I perioden mellom de alminnelige takseringer kan omtaksering/særskilt taksering foretas etter de retningslinjer og vilkår som fremgår av byskattelovens § 4, 3. og 4. ledd.

Fristen for å begjære omtaksering er 1. november i året forut for skatteåret.

Den sakkyndige nemnd tar stilling til om vilkårene for omtaksering/særskilt taksering er oppfylt.

Verdsettelsen bør skje etter samme prinsipper og samme prisnivå som ved forrige alminnelige taksering.

Skattyter orienteres om taksten ved melding om vedtak.

KAP. V - OVERTAKST⁴

§ 5-1 Overtakst kan begjæres av vedkommende skattyter eller formannskapet.

§ 5-2 Begjæring om overtakst må fremsettes innen tre uker fra utleggelse av skattelisten det året alminnelig omtaksering finner sted eller fra melding av vedtak ved omtaksering/særskilt taksering etter byskatteloven § 4, 3. og 4. ledd.

§ 5-3 Ved fristoversittelse kan fristutsettelse innvilges når skattyter ikke kan bebreides for fristoversittelsen eller det er av særlig stor betydning å få behandlet begjæringen.

§ 5-4 Begjæring om overtakst sendes eiendomsskattekontoret. Så snart som mulig etter at klagefristen er ute oversender eiendomsskattekontoret samtlige begjæringer til den sakkyndige nemnd.

§ 5-5 Den sakkyndige nemnd kan endre taksten i skattyters favør dersom den finner begjæringen begrunnet. I motsatt fall oversendes begjæringen til den sakkyndige ankenemnd.

§ 5-6 Den sakkyndige ankenemnd avholder overtakst etter forutgående besiktigelse.

§ 5-7 Den sakkyndige ankenemnd kan prøve alle sider av saken og kan endre taksten til skattyters ugunst.

§ 5-8 Den sakkyndige ankenemnd utarbeider en overtakstprotokoll med en kort begrunnelse for overtaksten. Protokollen skal angi hvilket faktum og rettsanvendelse overtaksten bygger på og hvilke verdsettelsesprinsipper som er anvendt. Overtakstprotokollen må ta stilling til klagerens anførsler.

§ 5-9 Begjæring om overtakst har ikke oppsettende virkning.

⁴ Med begjæring om overtakst menes en klage over verdsettelsen av eiendommen for eiendomsskatteformål.

KAP. VI - FORSKJELLIGE BESTEMMELSER

§ 6-1 Formannskapet fastsetter godtgjørelsen til nemndsmedlemmer og besiktigelsesmenn.

Eiendomsskattekontoret fastsetter godtgjørelsen til sakkyndige som nevnt i § 1-3.

Eiendomsskattekontoret sørger for utbetaling av godtgjørelsen.

§ 6-2 Ved første gangs utskriving av eiendomsskatt må alminnelig taksering være avsluttet innen utgangen av juni i skatteåret. Deretter skal eiendomsskatten så vidt mulig være utskrevet og skattelisten offentliggjort innen 1. mars i skatteåret. Første året bunnfradrag innføres er fristen 1. april.

§ 6-3 Eiendomsskattekontoret fører eiendomsskattelite med slik innhold som nevnt i eiendomsskatteoven § 15. Listen skal ligge ute til offentlig gjennomsyn i minst tre uker etter at det er kunngjort at listen er lagt ut. Det kunngjøres i lokalpressen når og hvor utleggelse finner sted. Kunngjøringen skal inneholde opplysninger om fristen for å begjære overtakst og hvem begjæringen skal sendes til.

Samtidig med at eiendomsskattelite legges ut sendes skatteseddel til skattyter.

§ 6-4 Eiendomsskatten forfaller til betaling etter de terminer som kommunestyret fastsetter. For 2008 betales eiendomsskatten i to terminer – 15. september og 15. desember.

Unntatt offentlighet, jf. Offl. § 6 nr. 2a

Utv.sak nr 67/07
AVSKRIVING AV KONSTATERTE TAP